

Zaterdag 26 augustus

Debatpanels, 9.00-10.30

Geschiedenisonderwijs voor de toekomstige generatie: uitgaan van eigen kracht of interdisciplinair werken?

Het Ministerie van Onderwijs startte met het oog op herziening van de kerndoelen in 2017 een nationale brainstorm over de onderwijsinhoud van de toekomst, waaronder het schoolvak geschiedenis. In de plannen voor Onderwijs 2032 wordt onder andere gepleit voor burgerschapseducatie en de integratie van het schoolvak Geschiedenis in een vakoverstijgend domein 'Mens en maatschappij'. Deze plannen sluiten op het eerste oog goed aan bij de KNHG-doelstelling voor interdisciplinaire samenwerking, maar er is discussie over de relatie tussen interdisciplinariteit en eigenheid. Wat is de eigenheid van het schoolvak geschiedenis, in hoeverre sluit die samenwerking uit, en hoe valt die eventuele eigenheid didactisch en onderwijspolitiek te legitimeren en organiseren?

Moderator: James Kennedy (University College Utrecht)

Sprekers: Frits van Oostrom (UU), Arie Wilschut (HvA), Renée ten Cate (docent s.g. Het Rhedens, Rozendaal; finalist Geschiedenisleraar van het jaar 2015), Marijn Gunnik (docent gs op Valuas College in Venlo, beleidsmedewerker bij OCW en lijsttrekker CU Nijmegen).

Met de kennis van gisteren. Het belang van een historisch perspectief op hedendaagse vraagstukken.

Wie we vandaag zijn is mede bepaald door onze geschiedenis. In ons privéleven beseffen we heel goed dat we gevormd zijn door ons verleden. 'Wat ik vandaag ben, daar heb ik gisteren voor gekozen': in onze managementtaal wemelt het van dit soort uitspraken. In het maatschappelijk leven is ons historisch besef echter een stuk minder. Wat zijn de consequenties van dat gebrek aan historisch perspectief in het publieke debat? Wat missen we daarmee? En als we dat historische perspectief wel inbrengen, wat levert ons dat dan op en hoever kunnen we daarin gaan? De geschiedenis herhaalt zich immers niet, dus waarom zouden we dat verleden moeten kennen? In dit debatpanel willen we nadenken over de mogelijkheden en onmogelijkheden van het maken van verbindingen met het verleden naar aanleiding van hedendaagse prangende kwesties. Wat is een goede of slechte historische vergelijking? Zijn er criteria te formuleren op basis waarvan we daarover uitspraken kunnen doen? Naast deze meer inhoudelijke aspecten willen we nadenken over praktische mogelijkheden om integratie van historische kennis in maatschappelijke debatten en beleidsvormingsprocessen te vergroten. Hoe kan de uitwisseling van kennisvragen tussen historici en andere partijen verder worden gefaciliteerd en hoe zorgen we ervoor dat historici beter en vaker in beeld komen? Wat zijn concrete mogelijkheden voor een betere integratie van historische kennis in maatschappelijke debatten en beleidsvormingsprocessen?

Moderators: Anita Boele (UU) & Els Holsappel (Holsappel Journalistiek & Redactie)

Sprekers: Leo Lucassen (IISG/Universiteit Leiden), Hester Dibbits (Reinwardt Academie/Erasmus Universiteit Rotterdam), Willemijn van der Zwaard (Raad voor Volksgezondheid en Samenleving), Ruud Koole (Universiteit Leiden), Jaap Cohen (NIOD).

Parallelsessies, 11.00-13.00

Mapping slavery. Kansen en dilemma's voor publiekshistorici

Onder de noemer 'mapping slavery' laten de onderzoekers uit dit panel zien hoe slavernij en slavenhandel verweven zijn met de regionale geschiedenissen van onder meer Den Haag, Amsterdam, Groningen en Friesland. Door middel van wandelingen, publieksgidsen, tentoonstellingen, een stripboek en een website brengen zij een groot publiek in aanraking met 'erfgoed' en/of 'sporen' van het slavernijverleden. Welke historische, ethische en maatschappelijke kwesties stellen zij in hun projecten aan de orde? Tegen welke dilemma's lopen zij aan? Dit panel bespreekt onder andere de afbakening van het begrip 'sporen' van slavernij, de representatie van geweld en naaktheid, en (gebrek aan) engagement en sensitiviteit bij partners en het publiek.

Moderator: Markus Balkenhol (Meertens Instituut)

Spreekers: Ineke Mok (Cultuursporen), Annemieke van der Vegt (Hoe heette Christiaan.nl), Dienne Hondius (VU), Karwan Fatah-Black (UL), Michel R. Doortmont (RUG), Dineke Stam (Cultuur&Co), Margriet Fokken (RUG) en Barbara Henkes (RUG), Valika Smeulders (Pasado Presente), Wayne Modest (Nationaal Museum van Wereldculturen).

Voor wetenschap en samenleving. Trends in de universitaire opleiding van historici

Geschiedenisopleidingen veranderen. Stages worden gezien als vanzelfsprekend onderdeel van de studie, en studenten schrijven een column, rapport of ambtelijke nota in plaats van een onderzoeksverslag. Wat zijn de kansen en risico's van deze ontwikkeling? Zijn de op maatschappij en arbeidsmarkt gerichte nieuwe onderwijsvormen een waardevolle aanvulling op de academische geschiedenisopleiding? Slaan ze daadwerkelijk een brug tussen wetenschap en samenleving? Deze sessie begint met showcases van twee projecten: het NOC/NSF-stageproject door studenten van de Radboud Universiteit, en het #Dare to be Grey-project door studenten van de UU. Studenten en oud-studenten vertellen over hun ervaringen met onderwijs waarin wetenschap en samenleving bij elkaar komen. Samen met enkele betrokken docenten en buitenstaanders evalueren zij vervolgens de waarde van dit soort geschiedenisonderwijs.

Moderator: Wim van Meurs (Radboud Universiteit Nijmegen)

Spreekers: Iris Bosch (NOC/NSF-stageproject), Joris Folkerts (#Dare to be Grey), Luc Bulten (student MA Geschiedenis en actualiteit), Richard Post (#Dare to be Grey), Anna Lamers (oud-student MA Geschiedenis en actualiteit), Michael Bremmers (oud-student Wilhelm II-project), Marjet Derks (Radboud Universiteit Nijmegen), Jacco Pekelder (UU), Leen Dorsman (UU).

Het jonghistorisch World Café

Jonge historici maken werk van geschiedenis: ze verenigen zich in stichtingen en besturen, zetten eigen bedrijven op, vechten zich naar de top van het vakgebied. Studenten en alumni hebben ambitie, maar weten niet hoe ze deze in kunnen zetten. Daarnaast is het voor jonge historici moeilijk om met de huidige krappe arbeidsmarkt door te breken. Aan de hand van de zogenaamde 'World Café'-methode, een interactieve werkvorm waarbij een (grote) groep snel in een levendige dialoog treedt, geeft deze sessie een eerste aanzet tot een jonghistorisch manifest. In drie rondes komen diverse thema's aan de orde, waaronder arbeidsmarkt oriëntatie op universiteiten, de vraag of historici '21st century skills' bezitten en hoe je jezelf, en vooral de meerwaarde van jou als historicus, kunt profileren. Onder leiding van de dagvoorzitter Mike Spaans schrijven de deelnemers mee aan de eerste versie van het manifest, dat Jonge Historici en Jong KNHG voltooien en publiceren.

Verteld verleden. Een agenda voor oral history in onderzoek en onderwijs

Als bron en als methode biedt oral history een perspectief ‘from below’, en geeft zij stem aan individuen en groepen die elders weinig of niet aan bod komen. Hier liggen voor onderzoekers en leraren kansen om de perspectieven te verbreden en meerstemmigheid over historische gebeurtenissen en ervaringen in kaart te brengen, bijvoorbeeld rondom thema’s als oorlog, dagelijks leven, religie, migratie en ongelijkheid. Deze sessie geeft een overzicht van digitale oral history collecties en presenteert onderzoeks- en erfgoedprojecten in Nederland en het buitenland, waarna in samenspraak met het publiek een voorstel voor een oral history onderzoeks- en onderwijsagenda geformuleerd zal worden.

Moderator: Susan Hogervorst (Open Universiteit/EUR)

Spreekers: Norah Karrouche (VU/EUR), Marloes Hülsken (HAN), Susan Hogervorst

Bedrijfscollecties als erfgoed

Behalve archieven hebben veel ondernemingen een collectie van materiële objecten (machines, de vervaardigde producten, reclames), die herinneren aan het verleden van het bedrijf. Door bedrijfseconomische ontwikkelingen, zoals fusies en overnames, en snelle technologische veranderingen is er helaas vaak weinig begrip voor de historische waarde van die collecties en dreigen ze verloren te gaan. Dit panel wordt georganiseerd door organisaties die zich het lot van die collecties aantrekken: de Stichting Bedrijfsgeschiedenis, Bedrijf en Historie en de Federatie Industrieel Erfgoed Nederland. Wat is het belang van objecten voor (bedrijfs)historisch onderzoek, hoe verloopt het proces van selectie en behoud van dit erfgoed, en hoe creëert men draagvlak voor dit erfgoed bij zowel bedrijven als bij het publiek?

Moderator: Erik Nijhof (UU)

Spreekers: Ingrid Elferink (Nationale Nederlanden), Roy Nanheknan (Douwe Egberts Heritage Centre), Jur Kingma (Historische bedrijfskranen als erfgoed).

Experimenteren met immaterieel erfgoed

In 2012 ondertekende Nederland de UNESCO conventie ter bescherming van het Immaterieel Erfgoed. De maatregelen die landen worden geacht te nemen liggen op het vlak van educatie en bewustwording, duurzame ontwikkeling en in het mede vorm geven van borgingstechnieken ter ondersteuning van gemeenschappen die dit erfgoed praktiseren. Erfgoeddeskundigen spreken dan over het ontwikkelen van ‘participatieve methoden’ of ‘shared authority’. Deze interactieve workshop presenteert enkele praktijkvoorbeelden van erfgoedinstellingen die werken met gemeenschappen, waarna er gelegenheid is voor de uitwisseling van kennis en ervaringen over kwesties als: hoe deel je zeggenschap, wie bepaalt wat er verzameld wordt, en hoe om te gaan met controversieel erfgoed of erfgoed waarover verschillend gedacht wordt? Hoe kan je als erfgoedprofessional inspelen op duurzame ontwikkeling, ook in economisch opzicht?

Moderator: Albert van der Zeijden (Kenniscentrum Immateriaal Erfgoed/UU)

Spreekers: Carolina Verhoeven (Culinair Erfgoed Centrum), Dimphy Schreurs (Museum Catharijneconvent), Nicole van Dijk (Museum Rotterdam), Jette Janssen (Erfgoed Gelderland), Saskia van Oostveen (Kenniscentrum Immateriaal Erfgoed).

Modern antisemitisme en de Nederlandse religiegeschiedenis

Lange tijd was het een vaste topos in de historiografie: Nederland kende geen geschiedenis van uitgesproken antisemitisme, hooguit was er sprake van relatief onschuldige varianten van

stereotypering. Werkelijk antisemitisme was import uit het buitenland. Recente publicaties bevragen dat beeld kritisch en concluderen dat er wel degelijk sprake was van een nationale variant van anti-joods denken. Dit panel beoogt tegen de achtergrond van dit historiografische debat na te gaan hoe Nederlandse protestanten en rooms-katholieken zich verhielden tot de opkomst van het moderne antisemitisme vanaf 1875, en hoe Nederlandse joden daar vervolgens op reageerden. Aan de hand van nieuw onderzoek zal de Nederlandse casus geplaatst worden in de bredere Europese context.

Moderator: Bart Wallet (VU)

Sprekers: George Harinck (VU/Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme), Marcel Poorthuis (Universiteit Tilburg), Bart Wallet (VU).

Vijfentwintig jaar Historische Steekproef Nederlandse bevolking. Een reflectie op interdisciplinair onderzoek

Sinds 1991 wordt er door de Historische Steekproef Nederlandse bevolking (HSN) gewerkt aan één groot basisbestand met gegevens over individuele levenslopen. Basis voor dit bestand is een steekproef van 85.000 geboorteakten uit de periode 1812-1922. Inmiddels hebben velen gebruik gemaakt van de database: historici, maar ook onderzoekers uit de demografie, sociologie, economie, epidemiologie en genetica. Veel publicaties zijn in interdisciplinaire samenwerking tot stand gekomen, en de geschiedenis van de HSN kan ons dus veel leren over de mogelijkheden en grenzen van interdisciplinariteit. In deze sessie wordt ingegaan op de ontwikkeling van de steekproef en de interdisciplinaire richtingen die het onderzoek is gegaan. Daarnaast geven twee jonge onderzoekers een presentatie van hun promotieonderzoek waarin ze aangeven welke rol de database van de HSN hierbij speelt.

Moderator: Kees Mandemakers

Sprekers: Niels van den Berg (LUMC), Jan Kok (Radboud Universiteit), Kees Mandemakers (IISG), Tim Riswick (Radboud Universiteit).

De interactie tussen geschiedbeoefenaren en hun publiek: vervagende en nieuwe grenzen

Wetenschappers en instellingen als archieven, musea en historische verenigingen zoeken meer dan voorheen het contact met hun publiek. Omgekeerd melden zich steeds vaker groepen in de samenleving die op zoek gaan naar een (nieuwe interpretatie van) hun eigen geschiedenis. De grens tussen professioneel en amateur vervaagt en grenzen worden geslecht, maar er worden ook nieuwe grenzen zichtbaar. Wat hebben beide werelden elkaar te bieden? Hoe kunnen ze elkaar versterken? Waar gaat de samenwerking knellen? Dit panel bestaat uit verschillende korte presentaties, die uitmonden in stellingen of dilemma's over verschillende soorten grenzen die met de zaal worden besproken: grenzen tussen amateurhistorici ('sneupers' in het Fries) en professionele historici, tussen distantie en betrokkenheid, tussen instellingen en hun publiek.

Moderator: Arnoud-Jan Bijsterveld (o.v.)

Sprekers: Jacob Roep en Nykle Dijkstra (Historische Vereniging Noordoost-Friesland), Arnoud-Jan Bijsterveld (Tilburg University), Dolly Verhoeven (Radboud Universiteit Nijmegen), Kees Ribbens (NIOD/Erasmus Universiteit Rotterdam), Paul Knevel m.m.v. studenten (UvA).

Is er toekomst voor de Europese Unie? Balanceren tussen nationalisme en supranationalisme

Hoe moet het verder met Europa? Deze vraag stond centraal na de Tweede Wereldoorlog, maar dringt zich ook in de huidige context van Euroscepticisme op. In reactie op het nationalisme werden in het interbellum en de naoorlogse jaren voorstellen gedaan voor een Europese federatie. Sindsdien wordt de geschiedenis van het Europese integratieproject gekenmerkt door een balanceren tussen deze twee extremen. Ook nu staat Europa weer op een kruispunt: meer of minder Europa. Deze sessie belicht historische blueprints die bij kerken en andere spirituele, economische en politieke partijen aanwezig waren in de aanloop naar het Europese integratieproject, en koppelt deze aan de hedendaagse discussies over de toekomst van de Europese Unie.

Moderator: Peter-Ben Smit

Spreekers: Dirk Jan Schoon (Bisschop van Haarlem van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland), Trineke Palm (UU), Joost Flamand (directeur Integratie Europa, ministerie van Buitenlandse Zaken).

Castellum Hoge Woerd: een nieuwe parel in de kroon van Utrecht. Sessie op locatie: Hoge Woerdplein 1, De Meern. Maximaal 30 personen.

Na een lange voorbereiding vond op 30 augustus 2015 de opening plaats van Castellum Hoge Woerd. Het Castellum biedt een uniek programmatisch concept in een al even bijzonder gebouw: in een hedendaagse replica van het Romeinse fort dat hier tussen 40 en 400 na Chr. stond, huizen nu een theater, een moderne stadsboerderij, een museum en een restaurant. De realisatie van het Castellum bovenop de resten van zijn Romeinse voorganger was een huzarenstukje, zowel technisch als beleidsmatig. Erik Graafstal, archeoloog bij de Gemeente Utrecht en nauw betrokken geweest bij de opgravingen in Leidsche Rijn, zal in zijn rondleiding uitgebreid aandacht besteden aan de totstandkoming van Castellum Hoge Woerd en aan de keuzes die zijn gemaakt in het visualiseren van het Romeins erfgoed ter plekke. Uiteraard worden ook de gevarieerde en eigentijdse museale presentaties belicht. Museum Hoge Woerd is een actief museum voor jong en oud. Je kunt hier eindeloos kunt 'tijdreizen', over de wallen van het fort, waar je op onderzoek gaat naar het leven in een garnizoensstadje op de rand van het Romeinse rijk, of in de expositie '3000 jaar wonen en werken' in het hart van ons land, waar de 'biografie' van het landschap centraal staat, of natuurlijk bij het Romeinse schip De Meern 1. Dit 25 meter lange vaartuig, in 2003 opgegraven in Leidsche Rijn, is een 'stukje Pompeii ten noorden van de Alpen'. Het ging rond het jaar 200 door een ramp ten onder op de grensrivier van het Romeinse rijk, met alles erop en eraan. De inventaris omvatte onder meer de persoonlijke bezittingen en meubelstukken van de schipper en kisten vol met gereedschap.

Parallelsessies, 14.00-16.00

Tentoonstellingsbeleid: Spoorwegmuseum en Rijksmuseum

Twee van de meest populaire musea in Nederland, het Rijksmuseum en het Spoorwegmuseum, bespreken de achtergronden van hun actuele en toekomstige tentoonstellingsbeleid. Evelien Pieterse en Rens Bleijenberg, conservator en stagiair bij het Spoorwegmuseum, belichten de keuzes die zij maakten voor de inhoud en vormgeving van de nieuwe tentoonstelling 'Sporen van Smaragd, per trein door Nederlands-Indië'. Martine Gosselink, hoofd Geschiedenis van het Rijksmuseum, bespreekt de tentoonstellingsagenda voor 2018-2022 – inclusief het plan voor een tentoonstelling over het slavernijverleden in 2020.

Moderator: Martine Gosselink (Rijksmuseum)

Spreekers: Evelien Pieterse (Spoorwegmuseum), Rens Bleijenberg (student UU / stagiair Spoorwegmuseum), Martine Gosselink (Rijksmuseum).

Vorstenbiografieën in soorten en maten

Menig Oranje heeft inmiddels zijn of haar biografie gekregen, boeken die onder uiteenlopende voorwaarden zijn geschreven, maar altijd met het grote publiek voor ogen. In deze sessie belichten vorstenbiografen hun perspectief op vorstenlevens. Hoe gaan de biografen om met de (on)toegankelijkheid van het Koninklijk Huisarchief? Hoe balanceren zij tussen de persoonlijke, dynastieke, nationale, internationale, staatkundige, politieke, militaire, ceremoniële en culturele dimensies van het vorstelijk bestaan? Wat is eigenlijk een goede vorstenbiografie, en hoe voorkomen de biografen dat het resultaat van hun onderzoek te populair is voor de academie en te academisch voor het publiek? Journalist Jutta Chorus schreef het leven van koningin Beatrix, zelfstandig onderzoeker Monica Soeting is bezig met een biografie van koningin-regentes Emma, Dik van der Meulen tekende voor de met de Libris Geschiedenis Prijs 2014 onderscheiden biografie van Willem III en Frans Willem Lantink overziet het internationale veld van vorstenbiografieën.

Moderator: Jeroen Koch (UU)

Spreekers: Jutta Chorus (NRC Handelsblad), Monica Soeting (VU), Dik van der Meulen (UU, contractonderzoek), Frans Willem Lantink (UU).

Historici en militair geweld

Militaire geschiedenis staat sinds de jaren 1990 weer sterk in de belangstelling. Deze sessie toont aan de hand van drie voorbeelden waaruit dit concreet blijkt. Een militair-docent vertelt hoe hij tegenwoordig militair-historische voorbeelden inbedt in oefeningen van militaire eenheden te velde. Een militair-historicus behandelt op welke manieren hij te maken krijgt met de politiek en maatschappelijk gevoelige actualiteit van de zeventig jaar geleden gevoerde dekolonisatieoorlog in Indonesië. Tot slot zal een 'war diarist' uitleggen hoe hij en zijn collega-historici tegenwoordig ter plaatse grotere militaire missies, zoals nu in Mali, vastleggen in een 'operationeel dagboek' dat is bedoeld voor de politieke en militaire leiding (verantwoordingsplicht), maar ook voor latere geschiedschrijving. Dit is een van de 'lessen' van 'Srebrenica', toen niemand van de betrokkenen direct na afloop kon vertellen wat er precies was gebeurd.

Moderator: Jan Hoffenaar (UU/Nederlands Instituut voor Militaire Historie)

Spreekers: Rémy Limpach (auteur *De brandende kampongs van generaal Spoor*), Jaus Müller (kapitein, 'war diarist'), Serge Blom (majoor).

Homo Ludens. Gamification van erfgoed

Spel vormt een belangrijke factor in de vorming van cultuur, aldus Johan Huizinga in *Homo Ludens* (1938). De opkomst van game design leidt nu tot interessante samenwerkingen tussen bewakers van cultureel erfgoed en spelontwerpers. Deze sessie presenteert het werk van twee organisaties die zich op het snijvlak van games en erfgoed bewegen. History2Go biedt een open source app en online verhalenplatform, waarmee het grote publiek kennis kan maken met de historische gebeurtenissen die zich hebben afgespeeld in de dagelijkse leefwereld. Novitas Heritage maakt aan de hand van concrete projecten, zoals voor het Muiderslot en het Rijksmuseum van Oudheden ontwikkelde escape rooms, duidelijk dat spelelementen, 'flow' en 'immersion' een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van het historisch ambacht.

Moderator: Marc van Hasselt (Novitas Heritage)

Sprekers: Marc van Hasselt (Novitas Heritage), Sander Heijne (History2Go).

Digital humanities in het middelbaar en hoger onderwijs

Kranten, brieven, boeken, historische kaarten, schilderijen en foto's: een groeiend aantal analoge bronnen wordt gedigitaliseerd en via internet eenvoudig beschikbaar gemaakt. Voor studenten, leerlingen en docenten biedt dit nieuwe mogelijkheden voor het werken met historische bronnen, maar die mogelijkheden vragen ook om nieuwe technieken. Deze workshop maakt docenten in het hoger en middelbaar geschiedenisonderwijs bekend met digitale onderzoekstechnieken, zoals text-mining. Zo willen wij huidige en toekomstige docenten praktische handvatten bieden om zelf verder te experimenteren en digitale onderzoeksmethoden in te zetten in hun onderwijs.

Moderator: Lianne Walma (UU)

Sprekers: Lianne Walma (UU), Pim Huijnen

Emotienetwerken: een workshop over erfgoeddynamiek

Emotienetwerken is een nieuw perspectief op erfgoed-maken en een alternatief voor gemeenschaps-denken in erfgoedwerk. Dat laatste geeft de betrokken 'communities' dan wel energie, maar sluit anderen uit. Daarom richt emotienetwerken zich op grilliger constellaties. Op netwerken van mensen die allemaal een emotie hebben over een erfgoeditem – maar niet allemaal dezelfde. Want erfgoed is strijd; schuurt. Niet alleen in het nu. Maar ook in historisch perspectief. In deze workshop verkennen we *uiteenlopende* emoties als significantie van erfgoed. Aan de hand van concrete items – een object, monument of ritueel – onderzoeken we of erfgoed-maken in het emotienetwerk van deze workshop inzicht in elkaars posities versterkt of posities ten opzichte van het item verandert. Met de gevonden resultaten maken we een single-object exhibition.

Moderator: Hester Dibbits (Center for Historical Culture, ESHCC (EUR)/Reinwardt Academie (AHK))

Sprekers: Hester Dibbits, Marlous Willemsen (Imagine IC/Reinwardt Academie) en Lianne Gille (MA Cultural History, UU / MA student Museology, Reinwardt Academie)

Tussen historici en beleidsmakers. De geschiedenis van de buitenlandse betrekkingen in Nederland

De Werkgroep Historie en Internationale Politiek (WHIP) streeft naar bevordering van het contact tussen historici en (voormalige) uitvoerders van buitenlands beleid. Deze sessie gaat over de relatie tussen geschiedschrijving en de praktijk, over de verhouding tussen historici en mensen uit het veld. Centraal staat de vraag wat deze partijen van elkaar kunnen leren. Hoeveel waarde wordt er op het ministerie van Buitenlandse Zaken gehecht aan geschiedenis en het bewaren van stukken voor latere generaties? Zijn er voorbeelden waaruit blijkt dat er daadwerkelijk van gebeurtenissen in het verleden is geleerd? En in hoeverre zijn andere spelers in de internationale betrekkingen, zoals NGO's, bezig met geschiedenis, en wat zouden historici van hen kunnen leren?

Moderator: Rimko van der Maar (UvA)

Sprekers: Ruud van Dijk (UvA), Bert van der Zwan (coördinator Historische Eenheid Ministerie van Buitenlandse Zaken), Boudewijn van Eenennaam (oud-ambassadeur in Washington, Permanent Vertegenwoordiger bij de Verenigde Naties, voormalig Directeur-

Generaal Politieke Zaken, ministerie van Buitenlandse Zaken), Hanno Würzner (plaatsvervangend directeur Directie Integratie Europa, ministerie van Buitenlandse Zaken).

Alleen op de wereld? Zelfstandige historici en hun keuzes.

Een kleine groep historici verdient zijn brood met commerciële opdrachten. Traditioneel gaat het om archiefonderzoek en geschiedschrijving in opdracht van particulieren, bedrijven of (semi-)overheidsorganisaties. De laatste jaren beweegt de markt met de rest van de wereld mee naar nieuwe vormen van overdracht. Denk aan weblogs, publieksgeschiedenis of de organisatie van een festival. Kortom, een steeds grote diversiteit aan mogelijkheden. De Nederlandse Vereniging van Historische Onderzoeksbureaus (NVHO) wil in deze parallelsessie de specifieke kenmerken van het werk en werkveld van zelfstandige historici voor het voetlicht brengen. Waarom word je zelfstandig? Hoe verdien je je geld, ook als het tegenzit of de opdracht niet zo ‘leuk’ is? Welke hobbels kom je tegen en hoe ga je daar als zelfstandige mee om? Drie historici delen hun ervaringen met het publiek.

Moderator: Mike Spaans (Mike Spaans).

Sprekers: Rob Wolf (Rob Wolf Geschiedschrijving), Anouk Estourgie (Cultuur & Vliegwerk), Margaret Leidelmeijer (Leidelmeijer, Historisch Onderzoek & Advies).

GoPublic!

De werkgroep ‘Governmental publications in the Low Countries’ werkt aan een plan voor het digitaliseren van overheidspublicaties uit de vroegmoderne tijd. Digitalisering van deze bronnen biedt mogelijkheden voor comparatief, diachroon en longitudinaal onderzoek, en speelt in op de toenemende vraag vanuit overheden en financiers om voor open access te gaan. In deze sessie zal GoPublic! zich presenteren en in debat gaan met experts en het publiek over nut en noodzaak van digitalisering van overheidsbronnen voor de toekomst van wetenschappelijk onderzoek naar de Lage Landen in de vroegmoderne tijd. De discussie zal zich tevens richten op het sociale aspect van digitalisering: het (terug)brengen van de geschiedenis naar het grote publiek.

Moderator: Annemieke Romein (Fontys Lerarenopleiding Tilburg/UGent)

Sprekers: Frederik Dhondt (VUB/U Gent/U Antwerpen), Tine de Moor (UU), Annemieke Romein, Bram De Ridder (KU Leuven), Nicolas Simon (FNRS/U Saint-Louis – Bruxelles), Lies van Aelst (Wethoudersvereniging).

En de winnaar was....

Jaarlijks dingen tientallen jonge historici naar de Volkskrant-IISG prijs voor de beste geschiedeniscriptie van de Lage Landen, maar wat is precies ‘de beste’ scriptie? Welke onderwerpen hebben het de laatste jaren goed gedaan, en wat zegt dat over de stand van het vakgebied? Wat gebeurt er met winnaars en verliezers? En wat zeggen prijzen als deze over het academische leven? De organisatie van het IISG en de juryvoorzitter gaan in deze sessie in gesprek met winnaars, verliezers, voormalig juryleden en de zaal om antwoorden op deze vragen te vinden.

Moderator: Jouke Turpijn (UvA)

Sprekers: Aukje Lettinga (IISG), Stefan Penders (oud-winnaar competitie), Niels Graaf (oud-deelnemer competitie), Tessa Pijnaker (oud-deelnemer competitie)

Historicidagen 2019: Groningen (Mineke Bosch, RUG)

Slotdebat: Geschiedenis.NL

In 1929 schreef Johan Huizinga dat de geschiedwetenschap de taak heeft 'om een orgaan van de cultuur te zijn, het orgaan waarmee de cultuur zich rekenschap geeft van haar verleden', en dat die taak 'slechts [kan] worden vervuld door een historische wetenschap, die haar atmosfeer en haar klankbodem heeft in het grote leven van haar tijd.' Een kleine eeuw later is het duidelijk dat de academische geschiedwetenschap internationaliseert, terwijl publieke discussies over thema's variërend van de Europese Unie tot Zwarte Piet tonen dat de samenleving juist sterk nationaliseert. Dreigt een tweedeling tussen geschiedwetenschap en samenleving, of liggen hier kansen voor de beroepsgroep van historici in Nederland? En wat is eigenlijk de gemene deler van 'historici in Nederland', dat wil zeggen de doelgroep van KNHG en de Historicidagen?

Moderator: Beatrice de Graaf (UU).

Sprekers: Wim Blockmans (ex-directeur NIAS), Karwan Fatah-Black (Universiteit Leiden), Frank van Vree (NIOD), Sylvana Simons (Artikel 1)

Slotwoord: Maarten Prak (UU)